

การนักขัตฤกษ์ นมัสการพระพุทธชินราช

วัดเบญจมบพิตร หน้า ๑๐๔๗

ข่าว เด็จพระราชดำเนียร ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

ที่พระศพพระเจ้าอนงยาเชอ กรมหมื่นมหิศรราช

หฤทัย หน้า ๑๐๔๘

พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หน้า ๑๐๕๐

พระราชทานเหรียญเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หน้า ๑๐๕๑

เพิ่มเติมและบอกแก่ หน้า ๑๐๕๑

อรรคราชทูตชอตันดา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ทูลเกล้าฯ ถวาย พระราชดำรัส หน้า ๑๐๕๒

ข่าวพระเสด็จสวรรคต ณ เสด็จสวรรคต หน้า ๑๐๕๒

พระราชทานเพลิงศพ หน้า ๑๐๕๓

ส่งหีบศิกาดำหน้าเพลิงไปพระราชทาน หน้า ๑๐๕๓

บาญชีรายงานราคาเช่าเปลือกเขาสารที่ซื้อขายกัน

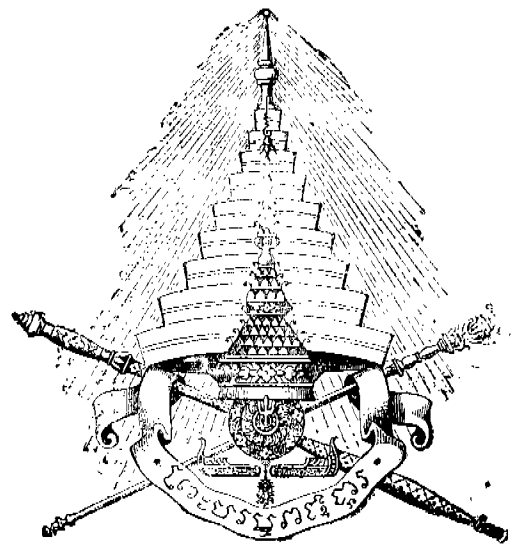
ในหัวเมืองมณฑลกรุงเก่า จำนวนลำดับตาหะที่ ๒
เดือน พฤศจิกายน หน้า ๑๐๕๔ จำนวนลำดับตาหะ

ที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๒ หน้า ๑๐๕๕

บาญชี รายงานหน้าฝนน้ำท่าระหว่าง ๗ วัน ตั้งแต่

วันที่ ๑ ถึง วันที่ ๗ หน้า ๑๐๕๖ ตั้งแต่ วันที่ ๘

ถึง ๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๒ หน้า ๑๐๕๗

พระบรมมณูญศาลทหารบก

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ
พระ ประมินทร์ มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศ
ทราบทั่วกัน ว่า โดยที่ได้ขอพระราช บัญญัติ
และขอ บังคับ ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง วิธีจัดการ
และปกครองใน กรม ทหาร บก ตั้งขึ้น กว่าแต่ก่อน
มาเป็นลำดับแล้ว นั้น บัดนี้ ทรง พระราชดำรัส
ว่า เปน สมัยสมควร ที่จะ ออก พระราช บัญญัติ
ว่าด้วย ตัดสินคดี ความใน กรม ทหาร บก กับทั้ง
วิธีจัดการ ศาล ทหาร บก จึง ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช บัญญัติไว้สืบไป
ตั้งนี้ว่า

ภาค ๑

ว่าด้วยการใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า
“พระบรมมัญญ ศาด ทหาร บก ร.ศ. ๑๒๖”

มาตรา ๒ ให้เริ่มใช้พระราชบัญญัตินี้
ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ร.ศ. ๑๒๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันเริ่มใช้ พระราช บัญญัตินี้
เป็นต้นไป บรรดา พระราช กำหนด กฎหมาย
ซึ่งมีอยู่เดิม บทใด ซึ่งมี ข้อ ความ ขัด ขวาง ต่อ
พระราช บัญญัตินี้ ให้ยกเลิก บท นั้น เสีย

มาตรา ๔ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ
มีหน้าที่ เป็น ผู้รักษา พระราช บัญญัตินี้ และ
มีอำนาจ ออก ข้อ บังคับ ต่าง ๆ เพื่อ จะ วาง
ระเบียบ การ ให้ ดำ เนียร ไป ตาม พระ ราช บัญญัติ
เมื่อข้อ บังคับ นั้นได้ รับ พระ บรม ราชานุญาต และ
ได้ประกาศใน หนังสือ ราช กิจจานุเบกษา แล้ว ให้
ถือว่า เป็น ส่วน หนึ่ง ของ พระราช บัญญัติ นี้

มาตรา ๕ ศาด ทหาร บก มีอำนาจ ที่จะ
พิจารณา และ วาง บท ลงโทษ ผู้ที่ กระทำ ผิด
ต่อ พระราช กำหนด กฎหมาย ทหาร หรือ พระ
ราชกำหนด กฎหมายใน ทาง อาญา หลวง ซึ่ง
ผู้กระทำ ผิด นั้น เป็น บุคคล ที่ อยู่ใต้อำนาจ ศาด
ทหาร บก ใน ขณะ ที่ กระทำ ความ ผิด

มาตรา ๖ นอกจาก ศาด พิเศษ ที่ได้ มี
พระ บรมราช โอง การ โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง ขึ้น
แล้ว เฉพาะ แต่ ศาด ทหาร บก เท่านั้น มีหน้าที่
พิจารณา พิพากษา คดีใน ทหาร บกได้ และ ศาด
ทหาร บก นั้น ใน เวลา ปรกติ มี วิธี จัด การ
และ อำนาจ อย่าง หนึ่ง เวลา สงคราม อีก อย่าง
หนึ่ง ไม่ เหมือน กัน

ภาค ๒ ว่าด้วยวิธีจัดการ
ศาดทหารบกในเวลาปรกติ

มาตรา ๗ ในเวลา ปรกติ จะต้องมี ศาด
ทหาร บก ๓ ชั้น สำหรับ พิพากษา คดี ทหาร บก คือ

- (๑) ศาด กรมยุทธนาธิการ
- (๒) ศาด มณฑลทหาร
- (๓) ศาด กรมทหาร

หมวด ๑ ศาด กรมทหาร

มาตรา ๘ ในมณฑลทหารบก มณฑลหนึ่ง
จะควร กำหนดให้ มี ศาด กรม ทหาร ก็ ศาด แล้ว
แต่ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะมี คำสั่ง

มาตรา ๙ ใน คำสั่ง ผู้บัญชาการ กรม ยุทธ
นาธิการ จะ ต้อง ชี้แจง ว่าใน ตำบลใด และ
ทหาร พวกใด อยู่ใน อำนาจ ศาด กรม ทหาร
ศาลใด นายทหาร ผู้ใด มีอำนาจ ที่จะ ตั้ง ศาล
นั้น ๆ

มาตรา ๓๐ ค้าตกรมทหาร นั้นไม่เป็น ค้าต
ที่ ตั้งประจำ เป็นค้ำตที่ ตั้งกรรกรมการอื่น เป็นครั้ง
คราว เมื่อ มีเหตุจำเป็น ตามแต่ นายทหาร ผู้
มีอำนาจ ตั้ง ค้ำต . จะ ออกคำสั่ง เวลาใด

มาตรา ๓๑ เมื่อ ผู้มีอำนาจ ตั้ง ค้ำต ออก
คำสั่ง ตั้ง ค้ำต กรรกรม ทหาร เมื่อใด ให้ บัง นาม
ของ ผู้ที่ จะ เป็น กรรกรมการ ลง ใน คำสั่ง และ ให้
ชี้แจง ว่า มี เรื่องใด บาง ที่ จะ พิจารณา พิพากษา

มาตรา ๓๒ ใน ค้ำต กรรกรม ทหาร ให้ ตั้ง
กรรกรมการ ๓ นาย เป็น นายทหาร ชั้น ตัญญา
บัตร ทั้ง ๓ นาย

มาตรา ๓๓ ใน ค้ำต กรรกรม ทหาร ค้ำต หนึ่ง
ให้ มี อัยการ ทหาร บก และ ยกระบัตร ค้ำต ประจำ
ค้ำต

มาตรา ๓๔ อัยการ ทหาร บก ต้อง เป็น
นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร

มาตรา ๓๕ ถ้า จะ ตั้ง ผู้ช่วย อัยการ ทหาร
สำหรับ ให้ ช่วย ใน หน้า ที่ อัยการ นั้น ก็ได้ และ ใน
เวลา ที่ อัยการ ทหาร บก ไม่ อยู่ หรือ มี เหตุ
ขัดข้อง อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ที่ จะ ทำ หน้า ที่ ของ ตน
ไม่ได้ ก็ ให้ ผู้ช่วย อัยการ กระทำ การ ตาม หน้า ที่
นั้น แทน

หมวด ๒ ค้ำต มณฑล ทหาร

มาตรา ๓๖ ใน มณฑล ทหาร บก มณฑล
หนึ่ง กำหนด ให้ มี ค้ำต มณฑล ทหาร ค้ำต หนึ่ง

มาตรา ๓๗ ค้ำต มณฑล ทหาร นั้น ไม่เป็น
ค้ำต ตั้ง ประจำ แต่ เมื่อ มี เหตุจำเป็น เมื่อใด
ผู้บัญชาการ ทหาร บก ใน มณฑล นั้น จึง ออก
คำสั่ง ตั้ง กรรกรมการ ค้ำต นี้

มาตรา ๓๘ เมื่อ ผู้มีอำนาจ ตั้ง ค้ำต ออก
คำสั่ง ตั้ง ค้ำต มณฑล ทหาร เมื่อใด ให้ บัง นาม
ผู้ที่ เป็น กรรกรมการ ลง ใน คำสั่ง และ ให้ ชี้แจง
ว่า มี เรื่องใด บาง ที่ จะ พิจารณา พิพากษา
หรือ ถ้า มี เหตุใด ให้ ชี้แจง ทุก เรื่อง

มาตรา ๓๙ ใน ค้ำต มณฑล ทหาร ต้อง
มี กรรกรมการ ๓ นาย คือ
นายทหาร ชั้น นาย พัน ๑
นายทหาร ชั้น นาย ร้อย ๑
นายทหาร กรม พระธรรมมุนูญ ๑

มาตรา ๔๐ ถ้า หาก ว่า จำเลย หรือ ผู้ใด ผู้
หนึ่งใน หมู่ จำเลย มี ยศ เป็น นายทหาร ชั้น
นาย พัน กรรกรมการ ของ ค้ำต มณฑล ต้อง เป็น
นายทหาร มี ยศ สูง กว่า ชั้น นาย ร้อย ๒ นาย กับ
นายทหาร กรม พระธรรมมุนูญ ๑ นาย

มาตรา ๔๑ กรรกรมการ ทุก ๆ คน ใน ค้ำต
มณฑล ทหาร ต้อง มี ยศ สูง กว่า หรือ เท่า
กับ ผู้ที่ มี ยศ สูง ที่ สุด ใน หมู่ จำเลย นั้น

มาตรา ๒๒ ให้ยกเว้น ความใน มาตรา ๒๑ เฉพาะ แก่

(๑) นายทหาร กรม พระ ชรรรมนุญ

(๒) ในคดีซึ่งจำเลยเป็น นายทหาร ชั้น นายพัน นั้น กรรมการ ที่เป็น นายพัน ผู้หนึ่ง จะมีศักดิ์ต่ำกว่าจำเลยก็ได้

มาตรา ๒๓ ถ้าหากว่าไม่มีนายทหาร ซึ่งมีศักดิ์สมควร ครบจำนวน ผู้ตั้ง ศาล มีอำนาจที่จะตั้ง ตนเอง เป็น ประธานใน ศาล มณฑลได้

มาตรา ๒๔ ผู้มีอำนาจ ตั้ง ศาล อาจ ตั้ง นายทหาร นอก กอง ประจำ การ เป็น กรรมการ ศาล มณฑล ทหาร ได้

มาตรา ๒๕ ถ้าหากว่าจำเลย มีศักดิ์สูง และ เหตุที่ไม่ มีนายทหาร ที่มีศักดิ์สมควรที่จะเป็น กรรมการ จะ ตั้ง ศาล มณฑล ทหาร ไม่ได้แล้ว ให้ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ คัดเลือก และ ส่ง นายทหาร ชั้น ตัญญา บัทร หรือ นายทหารใน กรม พระชรรรมนุญ ไป เป็น กรรมการ แทน กรรมการ ที่ขาด หรือมีฉนั้น ส่งให้ส่ง คดีนั้น ไป พิจารณา ใน ศาล มณฑล ทหาร แห่งอื่น

มาตรา ๒๖ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะ ต้อง ตั้ง อัยการ ทหาร บก และ ยกระบัตร ศาล สำหรับ ประจำ ศาล มณฑล ทหาร

มาตรา ๒๗ อัยการ ทหาร บก ต้อง เป็น นายทหาร ชั้น ตัญญา บัทร

มาตรา ๒๘ ถ้าจะ ตั้ง ผู้ช่วย อัยการ ทหาร สำหรับให้ช่วยในหน้าที่ อัยการ นั้น ก็ได้ และในเวลาที่ อัยการ ทหาร บกไม่อยู่ หรือ มีเหตุขัดข้อง อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ที่จะ ทำหน้าที่ ของ ตน ไม่ได้ ก็ให้ ผู้ช่วย อัยการ กระทำ การ ตามหน้าที่ นั้น แทน

หมวด ๓

ศาล กรมยุทธนาธิการ

มาตรา ๒๙ ให้ มีศาล กรมยุทธนาธิการ ตั้ง ประจำ อยู่ใน กรุง เทพฯ ศาล หนึ่ง มีตุลาการ สำหรับ ศาล ๕ นาย คือ นายพลหรือ นายพันเอก ๑ นายพัน หรือ นายร้อยเอก ๒ หรือ ๓ นายทหาร กรม พระ ชรรรมนุญ ๑ หรือ ๒

มาตรา ๓๐ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ เป็น ผู้ตั้ง ตุลาการ ประจำ ศาล และ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ มีอำนาจ ที่ เปลี่ยน ตั้ง ผู้ขึ้น แทน ตุลาการ เดิม นั้น ทุก เมื่อ

มาตรา ๓๑ ถ้าหากว่าจำเลย หรือผู้ใดผู้หนึ่งใน พวก จำเลย มีศักดิ์ สูง กว่า นายร้อยเอก ให้ผู้บัญชาการ กรมยุทธนาธิการ ออก คำสั่ง พิเศษ เปลี่ยน แปลง ตุลาการ ศาล กรม ยุทธนาธิการ ตั้ง ค่อไป นี้

ยศของจำเลย ตุลาการ ศาลกรมยุทธนาธิการ

	นายพล	๓
นายพัน	นายพัน	๒ หรือ ๓
	นายทหารกรมพระบรมมณู	๑ หรือ ๒
นายพล	นายพล	๓
	นายทหารกรมพระบรมมณู	๒

มาตรา ๓๒ ตุลาการ ศาล กรม ยุทธนาธิการ จะต้องมี ยศ สูง กว่า หรือ เท่า กัน กับ ผู้ ที่ มี ยศ สูง ที่ ต่ำ ใน หมู่ จำเลย ตุลาการ ผู้ มี ยศ เท่า กัน กับ จำเลย นั้น ควร จะ เป็น ผู้ ได้รับ ยศ ก่อน ถ้า แม่ ทหาร นาย ทหาร เช่น นี้ ได้

มาตรา ๓๑ ไม่ มุ่ง ถึง ยศ ของ นาย ทหาร กรม พระบรมมณู

มาตรา ๓๓ ถ้า จำเลย มี ยศ ชั้น นาย พล และ ไม่มี นาย พล ที่ มี ยศ สูง กว่า หรือ เสมอ จำเลย พล แก่ จำเลย, ตุลาการ แล้ว ผู้ บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะตั้ง นายพล ที่ มี ยศ ต่ำ กว่า จำเลย เป็น ตุลาการ ได้

มาตรา ๓๔ ถ้า มี เหตุ ตาม ที่ กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา บน นี้ ผู้ บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะ ตั้ง คน เอง เป็น ประธาน ใน ศาล ได้

มาตรา ๓๕ นาย ทหาร นอก กอง ประจำการ จะรับหน้าที่เป็นตุลาการในศาลกรมยุทธนาธิการได้

มาตรา ๓๖ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะ ต้อง ตั้ง อัยการ ทหาร บก และ ยกระบัตรศาล สำหรับ ประจำ ศาล กรม ยุทธนาธิการ เดิมต่อไป

มาตรา ๓๗ อัยการ ทหาร บก ต้อง เป็น นายทหาร กรม พระ บรมมณู

มาตรา ๓๘ ถ้า จะ ตั้ง ผู้ ช่วย อัยการ ทหาร สำหรับ ให้ ช่วย ใน หน้าที่ อัยการ นั้น ก็ได้ และ ใน เวลา ที่ อัยการ ทหาร บก ไม่ อยู่ หรือ มี เหตุ ขัด ของ อย่าง หนึ่ง อย่างใด ที่ จะ ทำ หน้าที่ ของ คน ไม่ได้ ก็ ให้ ผู้ ช่วย อัยการ กระทำ การ ตาม หน้าที่ นั้น แทน

มาตรา ๓๙ นอก จาก ศาล ประจำ ของ กรม ยุทธนาธิการ นี้ ผู้ บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ มี อำนาจ ที่ จะ ออก คำ ตั้ง พิเศษ ตั้ง ศาล กรม ยุทธนาธิการ พิเศษ พร้อมทั้ง อัยการ และ ยกระบัตร ศาล เพื่อ พิจารณา คดี พิเศษ นั้น ได้

หมวด ๔

ว่าด้วยการทั่วไป

มาตรา ๔๐ นาย ทหาร กรม พระ บรมมณู ทหาร บก นั้น คือ นาย ทหาร ชั้น สัญญาบัตร ที่ เป็น ผู้ ได้ สอบ ได้ แล้ว ใน โรงเรียน กฏหมาย สยาม หรือ โรงเรียน กฏหมาย ต่าง ประเทศ แต่ ถ้า แม่ ว่า จำนวน ของ นาย ทหาร ที่ สอบ ได้ ได้ แล้ว เช่น

นี้ไม่มีพอ ผู้บัญชาการ กรม ยุทธนาธิการ จะ
เด็ก และตั้ง นายทหาร ผู้ใด ตามสมควร ซึ่ง
ผู้บัญชาการ กรมยุทธนาธิการ เห็นว่ามีความรู้
และความสามารถพอที่จะให้เป็นนายทหาร กรม
พระธรรมนูญได้

มาตรา ๔๓ ผู้บัญชาการ กรมยุทธนาธิการ
มีอำนาจที่จะตั้งให้นายทหาร กรม พระธรรมนูญ
คนหนึ่ง รับราชการใน มณฑลทหารบก
มณฑลหนึ่ง หรือสอง มณฑล หรือมากกว่า
นั้นพร้อมกันได้

มาตรา ๔๔ ถ้ามีเหตุอันจำเป็นที่ผู้บัญชา
การ มณฑลทหารบก จะต้องตั้ง ศาล มณฑล
ทหาร และในขณะนั้นยังไม่มี นายทหาร
กรม พระธรรมนูญ อยู่ประจำ ให้ผู้บัญชาการ
มณฑล บอกมายัง ผู้บัญชาการ กรมยุทธนา
ธิการ ผู้บัญชาการ กรมยุทธนาธิการ จะต้อง
ตั้ง นายทหาร กรม พระธรรมนูญ ออกไป
มณฑลนั้น และตั้งให้ เป็น กรรมการในศาล
มณฑลทหาร

มาตรา ๔๕ นายทหาร กรม พระธรรมนูญ
ทหารบก จะเป็น ตุลาการ หรือ กรรมการใน
ศาลใดๆ ได้ ไม่ว่าจำเลย มียศสูงต่ำ เพียงใด

มาตรา ๔๖ ในศาลทหารบกทุกศาล ตุลา
การ หรือ กรรมการ ที่มียศสูงที่สุด ต้องเป็น

ประธานในศาลนั้น

มาตรา ๔๕ นายทหาร จำพวกที่จะกล่าวต่อ
ไปนี้ จะนั่งเป็น ตุลาการ หรือ กรรมการ หรือ
อัยการ ในศาลทหาร บกใดๆ ไม่ได้ คือ

(๑) ถ้าเป็นญาติกับจำเลย ทางสายโลหิต
หรือทางเกี่ยวดอง อย่างสนิท แต่สามชั้นเข้ามา

(๒) ถ้าเป็นผู้ที่นำความมาร้อง หรือ
ถ้าจะต้องเป็นพยานในคดีนั้น

(๓) ถ้าได้เป็นคู่ความส่วนตัวในคดีอาญา
ใดๆ กับจำเลยในระหว่าง ๓ ปี ก่อนที่จำเลย
ขึ้นศาลทหาร พิจารณาครั้งนั้น

(๔) ถ้าได้หนึ่ง เป็น กรรมการ หรือ ตุลา
การพิพากษาคดีเรื่องเดียวกันนั้นเองในศาลทหาร
บก แห่งอื่น มาก่อนแล้ว

มาตรา ๔๖ ถ้าหากว่าคดีใด ตั้งเกิด
ว่ายุ่งยาก ให้ผู้มีอำนาจตั้งศาลตั้ง ตุลาการ
หรือ กรรมการ ดำรง ๑ นาย หรือ หาดาย นาย
กรรมการ หรือ ตุลาการ ดำรงสอง ต้องนั่งศาล
เหมือนกัน ถ้าเมื่อ กรรมการ หรือ ตุลาการ
ผู้ใดผู้หนึ่ง มีเหตุขัดข้อง จะทำหน้าที่ของ
ตนให้ติดขัดไม่ได้ ในระหว่าง คดีนั้น ให้กรรม
การ หรือ ตุลาการ ดำรง ซึ่ง มียศสูง กว่าผู้อื่น
ในหมู่กรรมการ หรือ ตุลาการ ดำรงนั้น เข้า
ทำการแทน กรรมการ หรือ ตุลาการ และศาล

ที่ เปลี่ยน กรรมการ หรือ ตุลาการ เช่น นี้ ให้
นับว่า เหมือน กับ ศาล เดิม และมี อำนาจ เช่น
เดียวกัน กับ ศาล เดิม

มาตรา ๔๗ คำพิพากษาของ ศาล ทหารบก
ใดๆ ซึ่ง เป็น ชั้น ที่ สูง สุด แล้ว นั้น จะ ต้อง ได้
รับ อนุมัติ ของ ผู้ มี อำนาจ ดัง ศาล นั้น ๆ ดัง ก่อน
จึง ให้ เป็น ไป ตาม คำพิพากษา

ภาค ๓

อำนาจของศาลทหารบกในเวลาปรกติ

หมวด ๑

ว่าด้วยการทั่วไป

มาตรา ๔๘ บุคคล ที่ อยู่ใต้ อำนาจ ของ ศาล
ทหาร บก นั้น คือ

(๑) นายทหาร ชั้น ประทวน และ พลทหาร
ประจำการ เมื่อ เวลา อยู่กับ กอง หรือ เมื่อ เวลา
เรียก ระดม เพื่อ ผูก หัก หรือ รับราชการ อย่าง ใดๆ

(๒) นายทหาร ชั้น ประ ทวน และ พลทหาร
ประจำการใน เวลา ที่ ลา

(๓) นายทหาร ชั้น ประทวน และ พลทหาร
ที่ ต้อง โทษ อยู่ใน โรงคุม ขัง ทหาร บก

(๔) นายทหาร ชั้น ตัญญา บัตร ใน เวลา
ที่ ประจํา การ ทหาร บก ตาม ทำเนียบ

(๕) นายทหาร ชั้น ตัญญา บัตร ที่ ไม่ได้
ประจำ การ ทหาร บก ใน ขณะ เมื่อ กระทำ

ผิด คือ กฎหมาย ทหาร บก หรือ ข้อ บังคับ ทหารบก

(๖) นักเรียนในโรงเรียน ทหาร บก

(๗) บุคคล พลเรือน ทั้งปวง ซึ่ง ทำ การ

อยู่ใน กรม ทหาร บก ใน ขณะ เมื่อ กระทำ การ

อยู่ในหน้าที่ ที่ กล่าว มา แล้วใน ข้อ ๒ และ ๓

(๘) ชะเลย คัก

มาตรา ๔๙ ทหาร ซึ่ง เข้าใหม่ ต้อง นับว่า

อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหาร บก ตั้งแต่วันที่ ผู้ นั้น

เข้ามา อยู่กับ กรม และ กอง ที่ คน ดัง กัด

อนึ่ง ถ้า บุคคล เหล่านี้ ได้ กระทำ ผิด เถมิ

ต่อ พระราช บัญญัติ ลักษณะ เกณฑ์ ทหาร ถึง แม้

ว่า กระทำ แต่ ก่อน เข้า ประจำ กอง แล้ว กัด ต้อง

ชั้น ศาล ทหาร บก เหมือน กัน

มาตรา ๕๐ ข้าราชการ ทหาร บก หรือ ผู้ใด

ซึ่ง ถูก ฆาต เจ็บ หรือ เสีย หาย มี อำนาจ ที่ จะ

เป็น โจทย์ฟ้อง ศาล ทหาร บก แต่ ผู้ ที่ ถูก

ฆาต เจ็บ หรือ เสีย หาย นั้น ต้อง เป็น ผู้ ที่ อยู่

ใน อำนาจ ศาล ทหาร บก ถ้า แม้ ว่า ไม่ เป็น ผู้

อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหาร บก แล้ว ผู้ ต้อง ฆาต เจ็บ

หรือ เสีย หาย นั้น จะ ต้อง มอบ ศาล ให้ ข้าราชการ

ทหาร บก เป็น โจทย์

มาตรา ๕๑ ศาล ทหาร บก ไม่มี อำนาจ ที่ จะ

พิจารณา พิพากษา ศาล แพ่ง

มาตรา ๕๒ โดยเหตุที่ได้กล่าวมาแล้วนี้
ถ้าในคดีที่ของขึ้นศาล ทหารบก มีเหตุทำ
อันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย ความ อิศรภาพ ชื่อ
เสียงเกียรติคุณ หรือสิ่งของ ๆ หนึ่ง ผู้ใดก็ดี
ผู้นั้นจะร้องขอค่าปรับใหม่ในศาลทหารบกไม่ได้

มาตรา ๕๓ ถ้ามีคดีตามที่กล่าวมาแล้ว
ในมาตรา ๕๒ ผู้ต้องบอดเจ็บหรือเสียหาย อาจ
ที่จะนำคดีทั้งฝ่ายแพ่งและฝ่ายอาญา รวมกัน
ไปฟ้องยังศาลพลเรือน หรือ คอยจนกว่า
ศาลทหารบกพิพากษาความอาญาแล้ว จึง
ไปฟ้องผู้นั้นในส่วนความแพ่งอีกชั้นหนึ่งก็ได้
แล้วแต่ผู้ต้องบอดเจ็บหรือเสียหาย จะเลือก
ได้ตามความเต็มใจ

มาตรา ๕๔ ถ้าผู้ต้องบอดเจ็บหรือเสียหาย
มุ่งหมายจะนำคดีทั้งเรื่องไปฟ้องยังศาลพล
เรือนแล้ว ผู้นั้นต้องแจ้งความมุ่งหมายต่อ
ศาลทหารบก โดยทางหนังสือชี้แจงต่อ
ขกกรมตำรวจ ก่อนที่ศาลจะเริ่มการพิจารณา
อัยการทหารบก จะต้องจัดการให้ให้ได้ตั้ง
จำนวนคดีนั้น ไปยังศาลที่โจทก์จะไปฟ้อง
นั้นภายใน ๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้แจ้งความนั้น

มาตรา ๕๕ ถ้าผู้ต้องบอดเจ็บหรือเสียหาย
ไม่แจ้งความตามกำหนดแล้ว ผู้นั้นจะไป

ขอร้องค่าปรับใหม่ต่อศาลพลเรือนได้ แต่ต้อง
รอไว้จนกว่าศาลทหารได้พิพากษาคดี ส่วน
อาญาตลอดแล้ว

มาตรา ๕๖ เมื่อโจทก์ขอร้องค่าปรับใหม่
ในศาลพลเรือน โจทก์จะต้องส่งสำเนาคำ
พิพากษาแท้จริงของศาลทหารบก ถ้าศาล
พลเรือนบอกขอสำนวนมายังศาลทหารบกเมื่อ
ใด ให้ขกกรมตำรวจศาลทหารบก ซึ่งมีหน้าที่เก็บ
สำนวนคดีนั้น ส่งสำนวนไปยังศาลพลเรือน
ในการที่ศาลพลเรือนจะพิพากษาให้ค่าปรับ
ใหม่หรือยกค่าปรับใหม่ ต้องถือเอาชื่อความ
ที่ตกลงแน่ในศาลทหารบก อันพิพากษาแล้ว
เป็นที่สุดนั้นเป็นหลักแต่อย่างเดียวกันเท่านั้น

มาตรา ๕๗ ในคดีเรื่องผู้กระทำความผิด
ดอบลักหรือถือเอาสิ่งของ และสิ่งของนั้น
ศาลได้ยึด และจับมาเป็นกลางแล้ว ศาล
ทหารบก มีหน้าที่จะส่งให้สิ่งของนั้นคืนให้แก่
เจ้าของ ตามกฎหมาย

มาตรา ๕๘ ตามที่กล่าวมาแล้วเป็นบัญญัติ
กว้าง ๆ ตามมาตรา ๕๑-๕๒ มียกเว้นอยู่
คือศาลทหารบกมีอำนาจที่สั่งปรับใหม่ให้แก่
รัฐบาล ในคดีซึ่งจำเลยได้ดอบลักหรือถือเอา
พระราชทรัพย์หลวง เป็นของตน หรือได้กระทำ

ให้ของ หดง เสีย หาย เป็น อันตราย แต่ศาล
จะพิพากษา ปรับใหม่ ได้แต่เมื่อ อัยการ ทหารบก
ได้ขอ ร้อง ให้ปรับ เท่านั้น

มาตรา ๕๙ ถ้าผู้ที่อยู่ในอำนาจศาล ทหาร
บก ถูกฟ้อง ในคดี ซึ่งจะต้อง พิจารณาในศาล
ทหาร บก และ ในคดี จะต้อง พิจารณาใน ศาล
อื่น ๆ พร้อมกัน คดีใดที่จะ มีโทษ มาก ให้
พิจารณา คดีนั้น ก่อน แต่ ถ้าแม้ว่ามี โทษ ประ
มาณ เท่ากัน ก็ให้ พิจารณาใน คดี ซึ่ง ศาล
ทหาร บก นั้น ก่อน

มาตรา ๖๐ ผู้ที่อยู่ในอำนาจ กฎหมาย
ทหาร แต่กระทำผิดนั้น จะต้อง ขึ้น ศาล ดัง
ต่อไปนี้

ถ้าจำเลย กระทำผิด ใน เขตที่ อยู่ใน อำนาจ
ของ ศาล ทหาร บก ศาล ใดก็ขึ้น ศาล นั้น หรือ
ถ้าจำเลย ถูกจับกุม ใน เขตที่ อยู่ใน ใต้ อำนาจ
ของ ศาล ใดก็ขึ้น ศาล นั้น หรือ ถ้าจำเลย ได้
ทำราชการ อยู่ใน เขตที่ อยู่ใน อำนาจ ของศาล
ใด ให้ ขึ้น ศาล นั้น

มาตรา ๖๑ ถ้า โดยเหตุ ความตาม ที่กล่าว
มาใน มาตรา ข้าง บนนี้ ผู้กระทำความผิด ถูกฟ้อง ใน
เรื่อง เดียวกัน ใน ศาล ทหาร บก หาดาย แห่ง
ต้อง ให้ อัยการ ทหาร บก ในศาล ทุก ๆ ศาล นั้น
ปลุกษากัน ให้ตกลง ว่า จะ พิจารณา ใน ศาล ใด

ถ้า อัยการ ทหาร บก นั้น ไม่ตกลง พร้อม กัน ได้
ให้รายงาน ไปยัง ผู้บังคับบัญชา สูงสุด ที่ อยู่ใกล้
ใน เขตที่ จำเลย อยู่ใน ขณะนั้น ให้ผู้นั้นวินิจฉัย
เด็ดขาดว่า ให้ศาล ใด พิจารณา คดีนั้น ส่วน
การ พิจารณานั้น ต้องงตไว้ จนกว่า ผู้นั้น มี
คำสั่ง

มาตรา ๖๒ เมื่อใดผู้ที่อยู่ใน อำนาจ ศาล
ทหาร บกได้กระทำความผิด และมีผู้ที่ไม่อยู่
ใน อำนาจ ศาล ทหาร บก ประปน อยู่ด้วย เป็นผู้
คั้น เหตุ หรือ พรรคพวก ถัดให้ คดีนั้น ไป
พิจารณา ใน ศาล พลเรือน

มาตรา ๖๓ เมื่อผู้ใดซึ่ง อยู่ใน อำนาจ
กฎหมาย ทหาร เรือ พร้อม ทั้งผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย
ทหาร บก กระทำผิด ให้เจ้าหน้าที่ ทหารบก ทหาร
เรือ ได้ ส่วน และ ตกลง ให้แน่ ว่า ความผิด นั้น
กระทำ ในที่ใด ถ้าความผิดนั้น ได้กระทำ ใน
เรือ ของ กรม ทหาร เรือ หรือใน เขตโรง ทหาร
เรือ หรือ อยู่หรือ ที่ อยู่ ที่ใด ๆ ซึ่งขึ้นแก่ กรม
ทหาร เรือ ให้ศาล ทหาร เรือ พิจารณา คดีนั้น
แต่ถ้ากระทำความผิด ในที่อื่น - ผลจาก นี้ ให้ศาล
ทหาร บก พิจารณา คดีนั้น ๆ

มาตรา ๖๔ ตามความที่ กล่าว มาแล้ว ใน
มาตรา ๖๒-๖๓ ศาล จะต้อง ใช้ กฎหมาย ทหาร
บก สำหรับ พิพากษา บุคคล ที่ อยู่ใน อำนาจ

กฎหมาย ทหาร บก กฎหมาย ทหาร เรือ แก่ ผู้ที่
อยู่ใน อำนาจ กฎหมาย ทหารเรือ และ กฎหมาย
อาญา ตาม ขรรคมทา แก่ จำเลย ผู้อื่น

มาตรา ๖๕ ถ้าผู้ใด ชน ค้า ทหารบก และ
ค้า ทหาร บก ได้ พิจารณา พิพากษา ตาม พระราช
บัญญัติ แล้ว คัดอื่น จะ พิจารณา ผู้ นั้น ในคดี
เรื่อง เดียว กัน อีก ไม่ ได้ เว้น ใจ แต่ ถ้า คัด ทหาร
บก ได้ วินิจฉัย แล้ว และวาง บท แน่ นอน ว่า คัด
นั้น ไม่ ได้ อยู่ใน อำนาจ ของ กฎหมาย ทหารบก

หมวด ๒

อำนาจ ศาล กรม ทหาร

มาตรา ๖๖ ศาล กรม ทหาร มีอำนาจ พิพาก
ษาคดี ที่ จำเลย เป็น ผู้ อยู่ใน อำนาจ กฎหมาย ทหาร
ที่มี ยศ สูง เพียง นายทหาร ชั้น ประ ทวน เป็น สูง
ที่สุด ซึ่ง ตาม คดี นั้น จำเลย จะ มี โทษ จำขัง ไม่
เกิน กว่า ๑ ปี หรือ โทษ ปรับ หรือ โทษ โบาย
หรือ ทั้ง จำขัง ไม่เกิน ๑ ปี ทั้ง ปรับ หรือ โบาย ด้วย

มาตรา ๖๗ ผู้หนึ่ง ผู้ใด จะ อุทธรณ์ คำ
พิพากษา ของ ศาล กรม ทหาร ไม่ ได้ นอกจาก

(๑) จำเลย หรือ โจทก์ ร้อง อุทธรณ์ เพราะ
ไม่ เป็น ไป ตาม พระราช บัญญัติ ใน เรื่อง วิธี ตั้ง
กรรมการ และ อำนาจ ของ ศาล กรม ทหาร หรือ
คำ พิพากษา นั้น ยัง ไม่ ตรง กับ ใจ ความ ตาม พระ
ราช กำหนด กฎหมาย ทหาร บก

(๒) นายทหาร ซึ่งมี อำนาจ สั่ง ลง โทษ ตาม
คำ พิพากษา ได้ นั้น มีความ เห็น สั่ง ให้ อุทธรณ์
ได้ ไม่ว่า เหตุใด

หมวด ๓

อำนาจ ศาล มณฑล ทหาร

มาตรา ๖๘ ศาล มณฑล ทหาร มีอำนาจ ที่จะ
พิพากษาคดี ดัง ต่อไป นี้

(๑) ความ อุทธรณ์ คำ พิพากษา ศาล กรม
ทหาร

(๒) คดี ที่ จำเลย เป็น ผู้ อยู่ใน อำนาจ ศาล
ทหาร บก มี ยศ เป็น นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร
เว้น ใจ แต่ นาย พล

(๓) คดี ที่ จำเลย เป็น ผู้ อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหาร
บก จะ ต้อง รับ โทษ จำขัง มากกว่า ๑ ปี ขึ้น ไป
มาตรา ๖๙ ผู้ใด จะ อุทธรณ์ คำ พิพากษา
ของ ศาล มณฑล ใน คดี ซึ่ง เป็น อุทธรณ์ จาก
คำ พิพากษา ศาล กรม ทหาร นั้น ไม่ ได้ เว้น ใจ แต่
ศาล มณฑล จะ อนุญาต ให้ อุทธรณ์ หรือ ผู้ มี
อำนาจ สั่ง ลง โทษ จะ มี คำ สั่ง ให้ อุทธรณ์ จึง จะ
อุทธรณ์ ได้

มาตรา ๗๐ คำ พิพากษา ของ ศาล มณฑล
ทหาร ที่ พิพากษา ไป ตาม ความ ใน มาตรา ๖๘
ข้อ ๒-๓ นั้น มี ผู้ อุทธรณ์ ไป ยัง ศาล กรม ทหาร
พิจารณา ได้

- (๑) จำเลย
- (๒) โจทก์
- (๓) ผู้มีอำนาจ ลงโทษ ตาม คำพิพากษา

หมวด ๔

อำนาจ ศาล กรมยុทชนาธิการ

มาตรา ๗๑ ศาลกรมยุทชนาธิการ มีอำนาจที่จะพิพากษา ความ อุทธรณ์ คำพิพากษา ของศาล มณฑล ทหาร และ คดีซึ่ง จำเลย เป็น ผู้ อยู่ ใน อำนาจ ศาล ทหารบก มียศ ชั้น นายพล

มาตรา ๗๒ ศาลพิเศษ กรมยุทชนาธิการ ซึ่ง ตั้ง ขึ้น โดย คำสั่ง พิเศษ ของ ผู้บัญชา การ กรมยุทชนาธิการ ตาม ที่ กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา ๓๗ มีอำนาจ ที่จะพิพากษา คดีใด ๆ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ กฎหมาย ทหาร บก ตาม ที่ ได้ บัง ไว้ ใน คำสั่ง ตั้ง ศาล พิเศษ นั้น ได้

หมวด ๕

ฎีกา

มาตรา ๗๓ คดี ตั้ง ที่ จะกล่าว ต่อ ไป นี้ คือ—

- (๑) เมื่อศาล กรมยุทชนาธิการ หรือ ศาลพิเศษ กรมยุทชนาธิการ ได้พิพากษา ความใน ชั้นต้น หรือ
- (๒) เมื่อศาล กรมยุทชนาธิการ หรือ ศาลพิเศษ กรมยุทชนาธิการ ได้พิพากษา คดี อุทธรณ์ เปลี่ยนแปลง หรือกลับ พิพากษา ตรง

กัน ข้าม กับ คำพิพากษา ของ ศาล ต่าง จำเลย โจทก์ และ ผู้ มีอำนาจ ตั้ง ลงโทษ ตาม คำพิพากษา จะ ถวายฎีกาแก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ แล้ว แต่จะ พระราชทาน พระราชวินิจฉัย คัด สิ้น ให้เด็ดขาด หรือ พระราชทาน คัด ไปยัง ศาลฎีกา หรือ จะ ได้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง กรรมการ เป็น ศาลรับตั้ง พิจารณา คดี นั้น

มาตรา ๗๔ ใน กระแส พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ศาลรับตั้ง นั้น จะมีรายนาม ผู้ที่ จะ เป็น กรรมการ และ บังนาม ผู้ที่ จะ ต้อง ทำหน้าที่ อัยการ ทหาร บก ด้วย

มาตรา ๗๕ ผู้ที่ อยู่ใน จำพวก ที่ กล่าว มา ใน มาตรา ๔๕ จะ เป็น กรรมการ ศาลรับตั้ง หรือ เป็น อัยการ ทหาร บก ไม่ได้ เป็น อันขาด

หมวด ๖

วิธี อุทธรณ์

มาตรา ๗๖ ผู้ซึ่ง จะ อุทธรณ์ ต้อง เขียน คำอุทธรณ์ลงใน แบบฟ้อง อุทธรณ์ อธิบาย เหตุผล และ ตั้ง ไปยัง ยกระบัตร ของ ศาล ที่ ต้อง อุทธรณ์

มาตรา ๗๗ ฟ้อง อุทธรณ์ นั้น ต้อง ตั้ง ให้ยกระบัตร ศาล ได้ตรวจภายใน ๑๕ วัน ตั้ง แต่ ได้ อ่าน คำพิพากษา ให้ฟัง ไม่นับวัน

ที่อ่านคำพิพากษานั้น แต่ถ้าวันที่สุดของกำหนดเวลานั้น เป็นวันหยุดพักของ ยกระบัตร์ ศาลมิได้ทำการ ยอม ให้เพิ่ม กำหนดนั้น ขึ้น จน ถึง วันที่ทำการ ที่ใกล้ ที่สุด

มาตรา ๗๘ ถ้า นาย ทหาร ที่มีอำนาจสั่ง ดง โทษ เป็น ผู้อุทธรณ์ ฟ้อง อุทธรณ์นั้น อาจ จะสั่ง ไป ภายใน ๓๐ วัน ที่ได้อ่านคำพิพากษา

มาตรา ๗๙ ถ้า มีแต่จำเลย เป็น ผู้อุทธรณ์ คำพิพากษา ของศาล ที่พิพากษา ความอุทธรณ์ ต้องไม่ให้หนักกว่าเดิม คือไม่ให้เพิ่มโทษไปมากกว่า ที่มีอยู่ในคำพิพากษาของศาลต่าง

มาตรา ๘๐ เมื่อ โจทย์หรือ นาย ทหาร ที่มีอำนาจสั่ง ดง โทษ ตามคำพิพากษา เป็น ผู้อุทธรณ์ ศาลที่พิพากษา ความอุทธรณ์มีอำนาจที่จะพิพากษา ตรงกันข้าม หรือเปลี่ยนแปลง หรือพิพากษายืน ตามคำพิพากษาของศาลที่ถูกอุทธรณ์ หรือพิพากษาตามความที่เห็นว่า ศาลต่างควรพิพากษาอย่างไร คือยกฟ้อง หรือดงโทษจำเลย หรือผ่อนโทษเพิ่มโทษตามสมควร

มาตรา ๘๑ ในคดีทุกเรื่อง ศาลที่ต้องพิจารณา ความอุทธรณ์ มีอำนาจ

(๓) เรียกพยานเพิ่มเติม

(๒) สั่งคดีกลับไปยังศาลเดิม ให้พิจารณาใหม่ หรือเรียกพยานใหม่

(๓) สั่งให้ศาลที่เป็นชั้นเดียวกัน กับศาลที่พิจารณาแล้ว พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ภาค ๔

วิธีจัดการศาลทหารในเวลาสงครามหรือจลาจลหรือเวลาที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๘๒ ถ้ามีการสงคราม หรือการจลาจลเกิดขึ้น หรือถ้าได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก ศาลทหารบก ซึ่งได้มีอยู่แล้ว ในเวลาปรกติ ให้คงทำการไปตามเดิม ในเขตแดนซึ่งทหารบก มิได้ใช้เป็นภูมิที่ทำการต่อสู้กับศัตรู

มาตรา ๘๓ ถ้าทหารบก กองใด ทำการต่อสู้กับศัตรู ให้ตั้งศาลสนามขึ้นในหมู่นั้นแทนศาลทหารบก ซึ่งตั้งขึ้นในเวลาปรกติ

มาตรา ๘๔ แม่ทัพของเหล่าทหาร ซึ่งต่อสู้กับศัตรู มีอำนาจตั้งศาลสนามขึ้น ณที่ว่าการ กองทัพ

มาตรา ๘๕ ผู้บัญชาการ กองพล มีอำนาจตั้งศาลสนามขึ้น ณที่ว่าการ กองพล

มาตรา ๘๖ ถ้ากองทหาร กองใด ที่ต้องไปทำการ โดยอิสระ และกองทหารนั้นมี

กำลังไม่น้อยกว่า ๓ กอง พันแก้ว ผู้บังคับบัญชา กอง นั้น มีอำนาจ ตั้ง ศาล ตำนาม ได้ ที่ กอง นั้น

มาตรา ๘๗ ใน คำสั่ง ตั้ง ศาล ตำนาม ต้องระบุนาม กรรม การ ศาล ตำนาม

มาตรา ๘๘ ศาล ตำนาม จะ ต้อง มี กรรม การ ๓ นาย ใน หมู่ กรรม การ นั้น จะ ต้อง ให้ มี ยศ สูง กว่า จำเลย ของ นาย

มาตรา ๘๙ ถ้า ไม่มี นาย ทหาร อัน มี ยศ สัมควร พอ แก่ การ แวด ผู้ ตั้ง ศาล มี อำนาจ ที่ จะ ตั้ง ตน เอง เป็น ประธาน

มาตรา ๙๐ ถ้า เมื่อใด โดย เหตุใด เหตุหนึ่ง ผู้บังคับบัญชา ตั้ง ศาล ตำนาม ไม่ได้ ตาม ที่ กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา ๘๘-๘๙ ให้ ผู้ นั้น ส่ง จำเลย ไป ยัง ที่ ว่า การ กอง พล หรือ ที่ ว่า การ กอง ทักษิ มี อำนาจ ที่ จะ ตั้ง ศาล ตำนาม พิจารณา หรือ ส่ง จำเลย ไป ยัง ศาล มณฑล ทหาร เพื่อให้ พิจารณา ตาม พระราชบัญญัติ นี้ ได้

มาตรา ๙๑ ให้ ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล ตำนาม ตั้ง อัยการ ทหาร บก และ ยกรับ คร สำหรับ ศาล ตำนาม นั้น

มาตรา ๙๒ ข้อ ความ ใน มาตรา ที่ ๔๔-๔๕ ๔๖-๔๗ ให้ ใช้ สำหรับ ศาล ตำนาม ด้วย

ภาค ๕

อำนาจศาลทหารบกในเวลาสงคราม

หรือ การ จดแจ้ง หรือ เมื่อ ประกาศ

ให้ ใช้ กฎอัยการศึก

มาตรา ๙๓ เมื่อ มีการ สงคราม หรือ การ จดแจ้ง เมื่อ ออก ประกาศ ให้ ใช้ กฎอัยการศึก อำนาจ ของ ศาล ทหาร บก ต่าง ๆ คง เป็น ไป อย่าง เวลา ปรกติ และ ศาล เหล่า นั้น จะ ต้อง เป็น ไป ตาม ที่ กล่าว ใน มาตรา ๘๒ ถ้า แม้ ศาล เหล่า นั้น ไม่ได้ ตั้ง อยู่ใน เขต รวง ที่ ใช้ กฎอัยการศึก

มาตรา ๙๔ ศาล ทหาร บก ซึ่ง ตั้ง อยู่ใน เขต รวง ที่ ใช้ กฎอัยการศึก และ ศาล ตำนาม มี อำนาจ ที่ จะ พิพากษา คดี ดัง ต่อไป นี้ คือ

(๑) คดี ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหาร บก ใน เวลา ปรกติ

(๒) คดี ความ ที่ จำเลย เป็น บุคคล พลเรือน ทำ การ อยู่ใน กอง ทักษิ บก หรือ ไป กับ กอง ทักษิ บก ใน หน้าที่ คนใช้ หรือ คน หาบ หาม คน พาหนะ พ่อค้า ผู้ ส่ง เสบียง หรือ ผู้ รับ เหมา เป็น ต้น

(๓) คดี ดัง ต่อไป นี้ ไม่ว่า บุคคล ชนิดใด เป็น จำเลย

(๔) คดี ความ ที่ บุคคล คิด ประทุษร้าย ต่อ ความ เรียบร้อย มั่น คง ของ พระราช อาณาจักร ทั้ง ภายใน และ ภายนอก

(ข) กติ เถมิต กฎหมาย ทหาร หรือ ข้อ บังคับ ทหาร บก

(ค) ประชุมถัมภ์ และห้องสุ่มกันประพฤติผิด กฎหมาย มั่ว สุ่ม ประชุม กัน ที่ จะ เป็น เหตุ ร้าย

(ง) ปล้น ทรัพย์ และ วางเพลิง

(จ) การ ประทุษร้าย ต่อ แผ่นดิน หรือ

การ ประทุษร้าย ต่อ ชีวิต ร่าง กาย ความ อิศรัภาพ หรือ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือ สิ่ง ของ บุคคล ผู้ใด ซึ่ง อยู่ใน ราชการ แผ่นดิน

มาตรา ๘๕ เมื่อผู้กระทำความผิด เป็นผู้ อยู่ใน อำนาจ ศาสด ทหาร ใน เวลา สงคราม หรือ จลาจล หรือใน เขตหวง ที่ใช้ กฎอัยการศึก พร้อมกัน กับ บุคคล ที่มีได้ อยู่ใน อำนาจ ศาสด ทหาร ประ พฤติ เป็น ต้น เหตุ หรือ พรรค พวก กัด ให้ ศาสด ทหาร บก หรือ ศาสด ดนามพิจารณาพิพากษา แล้ว แต่ จะ ตัดวง

มาตรา ๘๖ ถ้าตาม ที่ได้กล่าว มาแล้วใน มาตรา ๘๔ จำเลย กระทำ ประทุษร้าย ต่อ ชีวิต ร่าง กาย ความ อิศรัภาพ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือ สิ่ง ของ ๆ ผู้ใด ให้ พิจารณาคดี นี้ใน ศาสด ทหาร บก ก่อน แล้ว ภายหลัง ผู้ใด รับ ความ บาดเจ็บ เสีย หาย จึง จะ ไป พ้อง ร้อง ขอ สิ้นใหม่ ต่อ ศาสด พลเรือนได้

มาตรา ๘๗ ถ้าเมื่อ ศาสด ทหาร บก คง ทำ การไป ใน เขตหวง ซึ่ง ใช้ กฎอัยการศึก ตาม ใน มาตรา ๘๒ แล้ว อำนาจ ของ ศาสด มีดังนี้

ศาสด กรม ทหาร มี อำนาจ พิพากษา คดีใน อำนาจ ศาสด ทหาร ใน เวลา คัก ซึ่ง มีกำหนดโทษ จำขังไม่เกิน ๑ ปี หรือ ปรับ หรือ โบท หรือ ทั้ง จำขังไม่เกิน ๑ ปี พร้อม ทั้ง ปรับ หรือ โบท ด้วย แต่ จำเลย ต้อง ไม่ มียศ สูง ถึง นาย ทหาร ชั้น สัณญาบัตร

ศาสด มณฑล ทหาร มี อำนาจ ที่จะ พิพากษา คดีใน อำนาจ ศาสด ทหาร บก ใน เวลา คัก เกิน กว่า อำนาจ ของ ศาสด กรม ทหาร แต่ จำเลย ต้อง เป็น ผู้ ไม่ มียศ สูง ถึง ชั้น นาย พล

ศาสด กรม ยุทธนาธิการ มี อำนาจ ที่จะ พิพากษา คดีที่ จำเลย เป็น นาย ทหาร ชั้น นาย พล

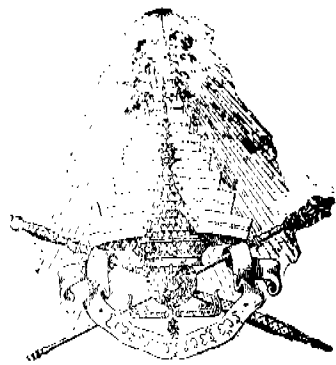
ศาสด พิเศษ กรม ยุทธนาธิการ มี อำนาจ ที่จะ พิพากษา คดีใน อำนาจ ศาสด ทหาร ใน เวลา คัก แล้ว แต่ ที่ กล่าวไว้ ใน คำสั่ง ตั้ง ศาสด พิเศษ นั้น

มาตรา ๘๘ ศาสด ดนาม มี อำนาจ ที่จะ พิพากษา คดี ต่าง ๆ ตาม ที่ กล่าว มาแล้วใน มาตรา ๘๔ นั้น

มาตรา ๘๙ คำ พิพากษา ของ ศาสด ดนาม หรือ ศาสด กรม ยุทธนาธิการ ศาสด มณฑล ทหาร ศาสด กรม ทหาร ซึ่ง ตั้ง อยู่ใน เขตหวง ที่ ใช้ กฎอัยการศึก นี้ เป็น เด็ดขาด อุทธรณ์ ไม่ได้

มาตรา ๑๐๐ ให้ใช้ความในมาตราต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว ในมาตรา ๕๘-๕๙-๖๐-๖๑-๖๓-๖๔-๖๕ สำหรับศาล ด่านาม เหมือนกัน ประกาศ มาณวันที่ ๑๐ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖

เป็นวันที่ ๑๔๒๗๓ ในรัชกาล บัณฑิตยนิษ

กฎอัยการศึก

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖

มี พระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกัน ว่า

ตามระเบียบการที่จะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติใหม่ แทนพระราชกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งใช้ อยู่ในพระราชอาณาจักรในเวลานี้ เพื่อปกครอง การยุติธรรมของ ทหาร และใน พระราชบัญญัติใหม่ นั้น มีทั้ง

ส่วน พิเศษ ว่าด้วย ศาสดาทหารบก เมื่อได้ มีประกาศให้ ใช้กฎ อัยการ ศึก เพราะฉะนั้น ก่อนที่จะ เริ่มใช้พระราช บัญญัติใหม่ นี้ ดมควร ทราบกฎ อัยการ ศึก ซึ่ได้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราช บัญญัตินี้ ให้เรียกว่า “กฎ อัยการ ศึก ร.ศ. ๑๒๖”

มาตรา ๒ เมื่อ เวลาที่มี เหตุอัน จำเป็น เพื่อจะได้ รักษา ความ เรียบร้อย ปราศจาก โภย ซึ่งจะมี จาก ภายนอก หรือ ภายใน พระราช อาณาจักร นั้น แล้ว จะได้ มี ประกาศ พระ บรมราชโอง การให้ ใช้กฎ อัยการ ศึก ในส่วน หนึ่ง ส่วน ใด ของ พระราช อาณาจักร

มาตรา ๓ ใน ประกาศ นั้น จะ ต้อง แสดงให้ ปราบกฎ ว่า มณฑล ใด ตำบล ใด หรือ เขต ใดให้ ใช้กฎ อัยการ ศึก

มาตรา ๔ เมื่อ มี สงคราม หรือ จลาจล ขึ้น ณ แห่ง ใด ผู้ บังคับ บัญชา ทหาร ที่ นั้น ซึ่ง มี กำลัง ไม่น้อย กว่า กอง พัน หรือ ผู้ บังคับ บัญชา ใน ที่ มีนี้ ของ ทหาร มี อำนาจ ที่จะ ประกาศ ใช้กฎ อัยการ ศึก ใน เขตอำนาจ แห่ง นี้ ของ กองทหาร นั้น ได้ แต่ ต้อง รับ รายงาน ให้ รัฐบาล ทราบ โดย เร็ว ที่ สุด